

**SAKSFRAMLEGG**

| <i>Saksnr</i> | <i>Utvalg</i> | <i>Motedato</i> |
|---------------|---------------|-----------------|
|               | Formannskapet |                 |

**Saksbehandler: Tor Langvold/Kristin Skilleås**

**Bosetting av flyktninger med bakgrunn i dagens flyktningkrise.**

Vedlegg: Brev fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet dato 23.04.15

**Sakens bakgrunn og innhold:**

Syria ødelegges av borgerkrig og folk flykter fra landet i store mengder for å unngå krigens redsler. Katastrofen er forferdelig. Norge som en humanitær nasjon er forpliktet til å delta med ulike hjelpetiltak, både i flyktningeleirene i nabolandene til Syria og ved å ta i mot flere syrere i Norge.

Norge har så langt vedtatt å ta imot 1500 kvoteflyktninger fra Syria i 2015. Til sammen skal Norge motta 13300 flyktninger i 2015. Kommunene har så langt sagt seg villige til å bosette 8116 flyktninger. IMDi vil nå gå ut med en planlagt tilleggsanmodning om 2500 ekstra bosettinger i 2015. Et vedtak om ytterligere uttak av overføringsflyktninger vil komme i tillegg. Bjugn kommune har vedtatt å bosette 15 flyktninger i 2014, 10 i 2015 og 10 i 2016, totalt 35 pluss familiegjenforeninger.

Statsråd Horne ber nå kommunene melde tilbake til myndighetene om man er i stand til å bosette flere enn avtalt.

Departementet har beregnet følgende flere flyktninger til Bjugn ut over vedtatt kvote:

2015: vedtak 10, justert anmodning fra IMDi 19, tilleggs økning utover IMDis planlagte anmodning 5. Det vil si at de ønsker å øke kommunens vedtak fra 10 til 24.

2016: vedtak 10, justert anmodning fra IMDi 14, tilleggs økning utover IMDis planlagte anmodning 7. Det vil si at de ønsker å øke kommunenes vedtak fra 10 til 21.

**Vurdering:**

Norge ble selv hørtatt for 75 år siden og mange nordmenn måtte flykte for å redde livet.

Mange nordmenn hjalp også fanger i arbeidsleirene til å flykte over til Sverige under krigen.

Dette ble minnet den 8. mai på 70 års dagen for frigjøringen.

Vi bærer som nasjon et stort ansvar for å hjelpe folk i nød.

Bjugn gjennomførte mottak av flyktninger fra Afghanistan fra 2002. På det meste bodde det 43 afghanere med smått og stort i Bjugn. Dessverre lyktes vi ikke med integreringsarbeidet, og etter 3 år var de fleste flyttet til Østlandsområdet. Det var særlig krevende å skaffe relevante jobber i næringslivet vårt av ulike grunner. En relativ stor avstand i kompetansenivå var kanskje den viktigste årsaken.

Denne gangen bosetter vi flyktninger fra Eritrea og Syria. Introduksjonsprogrammet som alle flyktninger må gjennomføre er en stor forbedring siden 2002. Kommunen er etter introduksjonsloven forpliktet til å tilby de nybosatte et heltidsprogram, det vil si 37,5 timer pr uke og 5 uker ferie. Språk er en nøkkel for sosial integrasjon i et fremmed samfunn.

Språkferdigheter og kompetansenivå er viktig for å komme inn på arbeidsmarkedet.

Praksisplasser skal berede grunnen for lokalsamfunnet og for den enkelte flyktning i forhold til mulighetene senere i arbeidslivet.

Vi må bare innrømme at vi har og kommer til å få store utfordringer med å finne praksisplasser for å fylle programmet til de vi allerede har vedtatt å bosette. Vi skal også bosette 20 nye flyktninger i løpet av høsten 2015 og neste år, i tillegg kommer eventuelle familiegjenforeninger.

Greier vi ikke som samfunn å integrere flyktningene i arbeidslivet, vil de måtte ty til økonomisk sosialhjelp for å overleve og det blir ingen god situasjon for verken kommunen eller flyktningene det gjelder. Til slutt kan de bli nødt til å flytte fra kommunen for å få seg jobb, og da har vi på mange måter mislykkes med bosettingen.

Rådmannen har et stort ønske om at vi skal lykkes med integreringsarbeidet slik at flyktningene blir boende i Bjugn permanent. Vi kan ikke bare satse på bosetting og ikke integrering. Skal man lykkes må de føle tilhørighet til kommunen, det må finnes jobbmuligheter for dem og de må være sosialt integrert i lokalsamfunnet.

På denne bakgrunn mener rådmannen at det er for tidlig for oss å øke vedtatt antall flyktninger. Det er også kommuner i vårt fylke og i landet forøvrig som ennå ikke har mottatt flyktninger, og disse bør ta et ansvar før vi blir avkrevd å bosette flere.

Robek-situasjonen gjør det heller ikke enklere å si ja til flere på nåværende tidspunkt. Det er tilskuddsordningen fra 3. året som er krevende for mottaksapparatet fordi tilskuddssatsene pr person nedtrappes kraftig de to siste årene i 5 årsperioden. Hvis flyktningene ikke innen den tid har greid å få seg jobb slik at han/hun kan forsørge seg selv, så vil han/hun måtte ty til økonomisk sosialhjelp som alle andre innbyggere som ikke greier å forsørge seg selv.

KS har påvist at tilskuddssatsen pr flyktning ikke dekker alle reelle utgifter for kommunene i dag.

**Det er viktig, både for våre nye bosatte og kommunen, at vi lykkes med bosettingsarbeidet vårt denne gangen.**

#### **Folkehelsevurdering:**

For flyktningene er det viktig at vi ikke sosialiserer flyktningene på en slik måte at de får de samme velferdsutfordringer som mange nordmenn har med livsstilssykdommene; hjerte-kar, kreft, diabetes, kols.

Aktivisering i kultur og idrett, beholde gode matvaner fra hjemlandet med inntak av mager kost vil bidra til å beholde god helse hele livet.

Integrering i arbeidslivet får flyktningene til å føle seg likeverdig uten å bli sett på som en byrde for samfunnet. De har et sterkt ønske om å bidra for sin egen del og for samfunnets del.

#### **Oppsummering:**

Denne gangen er det viktig for Bjugn-samfunnet å lykkes som bosettingskommune og over til å bli en god integreringskommune.. Spesielt for de vi har mottatt og skal motta.

Integrering i arbeidslivet får flyktningene til å føle seg likeverdig uten å bli sett på som en byrde for samfunnet. De har et sterkt ønske om å bidra for sin egen del og for samfunnets del.

Med de 35 flyktningene vi har forpliktet oss til å motta, er det kapasiteten i arbeidslivet som kan bli en akilles. Vi må derfor etter rådmannen vurdering begrunne vårt avslag denne gangen med dette og at vi for tiden er i en spesielt krevende økonomisk situasjon og derfor ikke bør ta så høy risiko som ligger i det økonomiske opplegget fra Statens side. Det er ikke tilskuddssatsene første og andre året som er krevende og mens flyktningene gjennomfører introduksjonsprogrammet. Det er satsene de tre siste årene som blir økonomisk utfordrende dersom vi ikke lykkes med å integrere flyktningene i arbeidslivet.

#### **Ordførerens innstilling:**

Bjugn kommune sier seg villig til å vurdere mottak av flere flyktninger når kvoten med flyktninger – 35 i løpet av 3 år – er bosatt.

Avslag på anmodning om å bosette flere flyktninger i 2015 og 2016 begrunnes med mangel på praksisplasser og kommunens anstrengte økonomiske situasjon.